

MERENJA U HIDROTEHNICI

Vežba br. 3: **KALIBRACIJA SONDI ZA MERENJE PRITISKA**

Ana Mijić
Nemanja Branisavljević

Sadržaj

- Uvod - šta i kako merimo?
- Merni pretvarači
- Koraci u izradi zadatka
- Rezultati merenja
- Primena u praksi

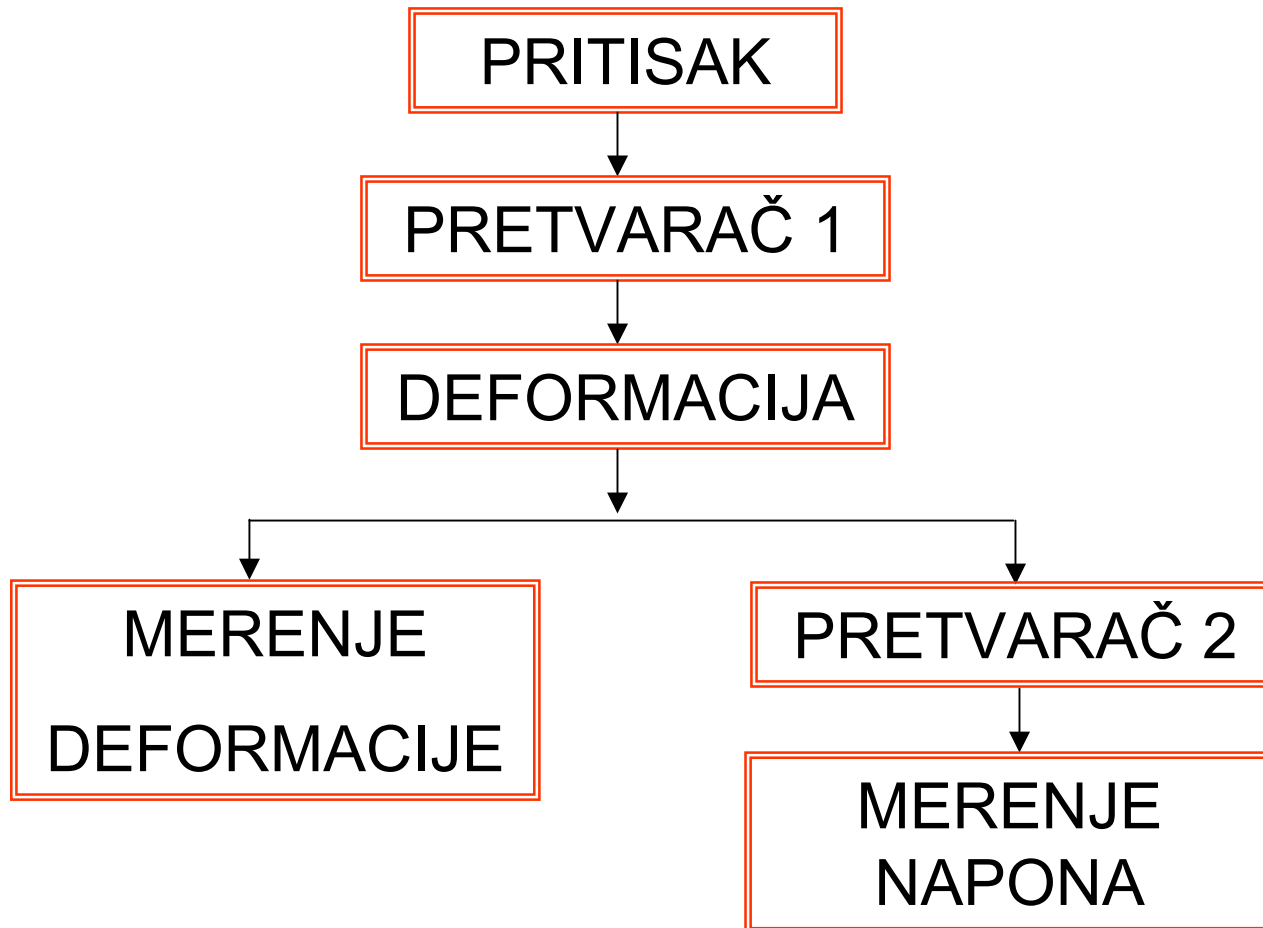
Uvod - šta i kako merimo?

- pritisak:
  - apsolutni
  - atmosferski
  - hidrostatički
- apsolutno merenje
- posredno merenje

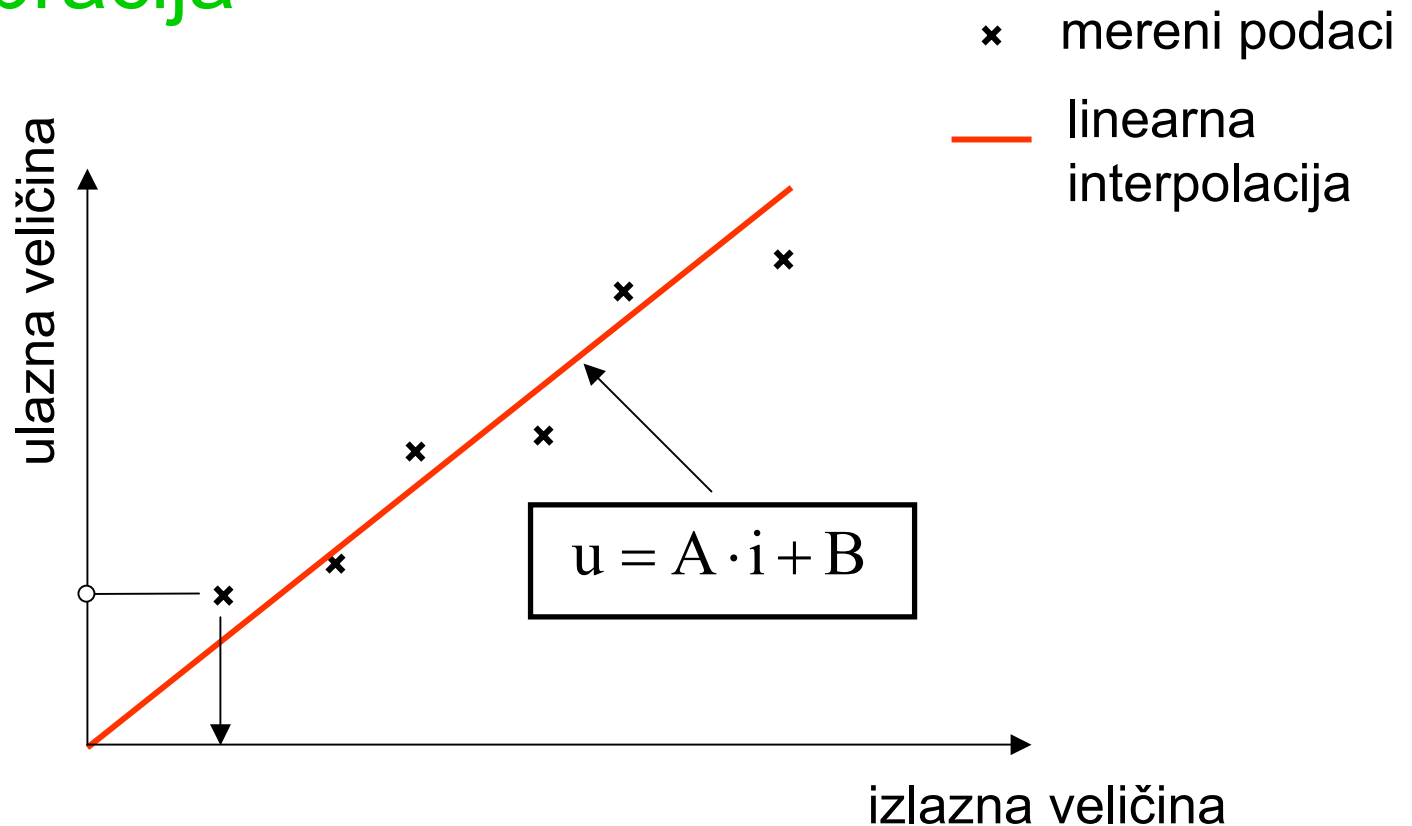
Merni pretvarači

Merni pretvarači

■ Kalibracija

Merni pretvarači

- Podela prema vrsti izlazne energije:
  - mehanički (npr. manometri)
  - električni

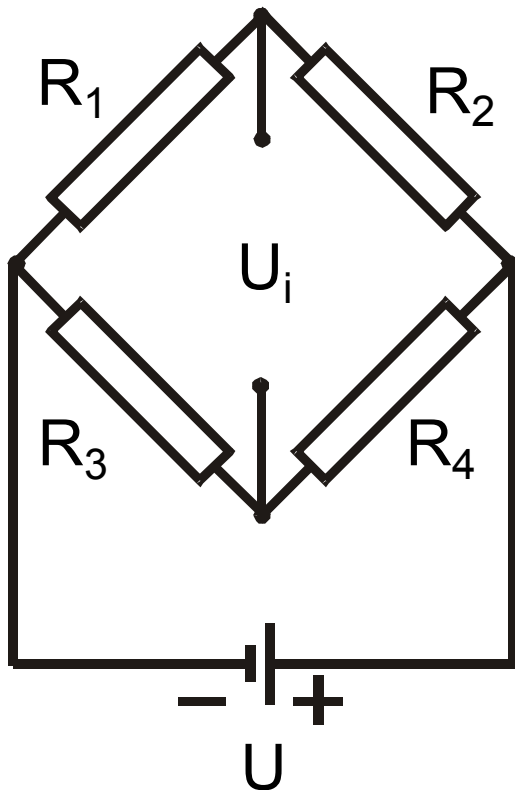
princíp elastične deformacije membrane

merne trake za merenje pritiska

induktivni pretvarači za merenje
razlike pritisaka

Merni pretvarači

Vitstonov (Wheatstone) most

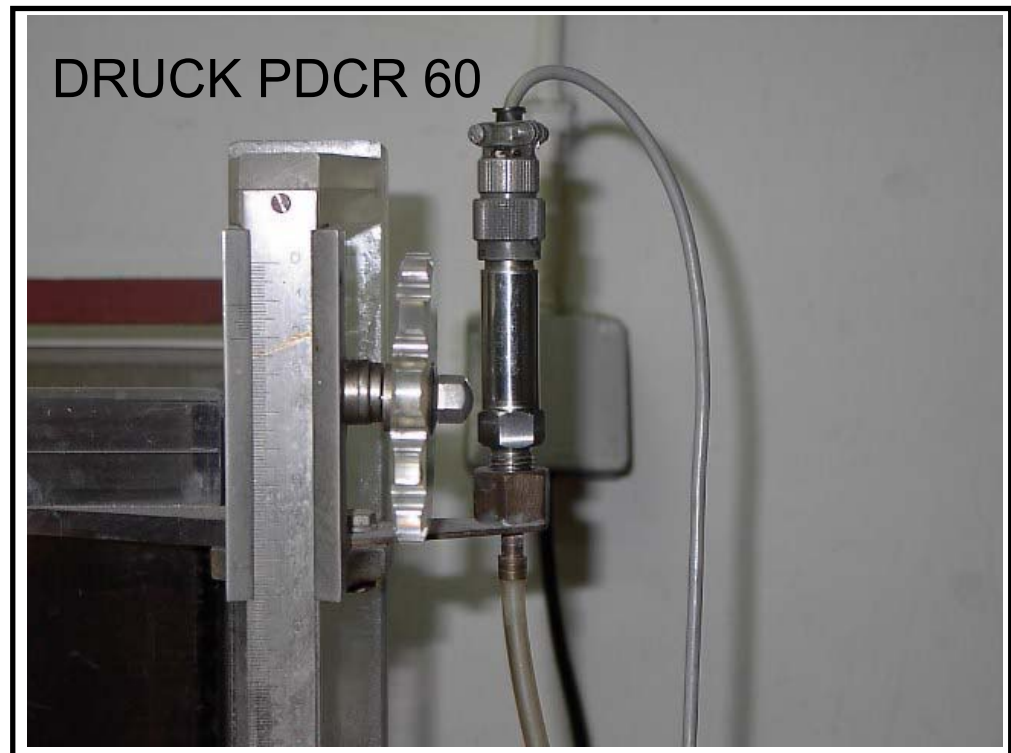
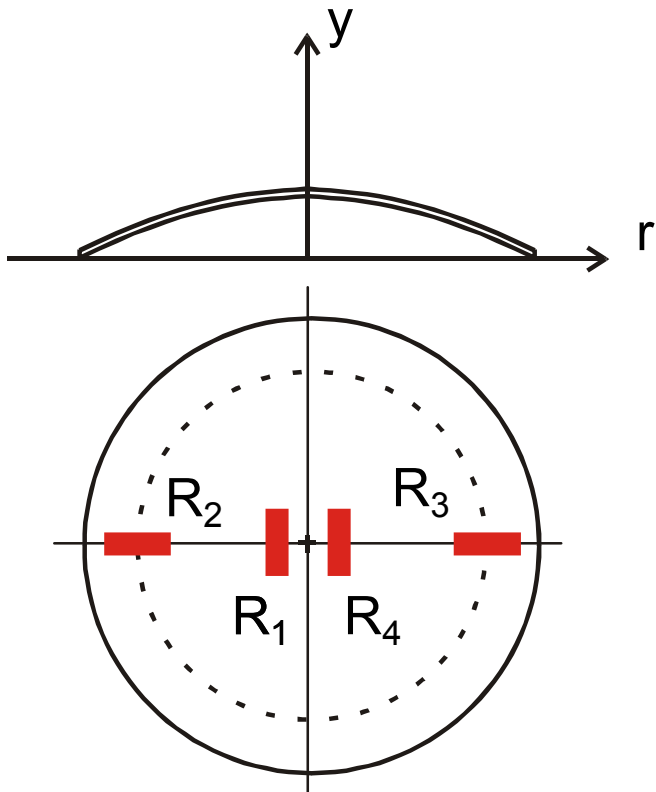

most je u ravnoteži kada
je odnos otpornosti:

$$R_1 \cdot R_4 = R_2 \cdot R_3$$

Merni pretvarači

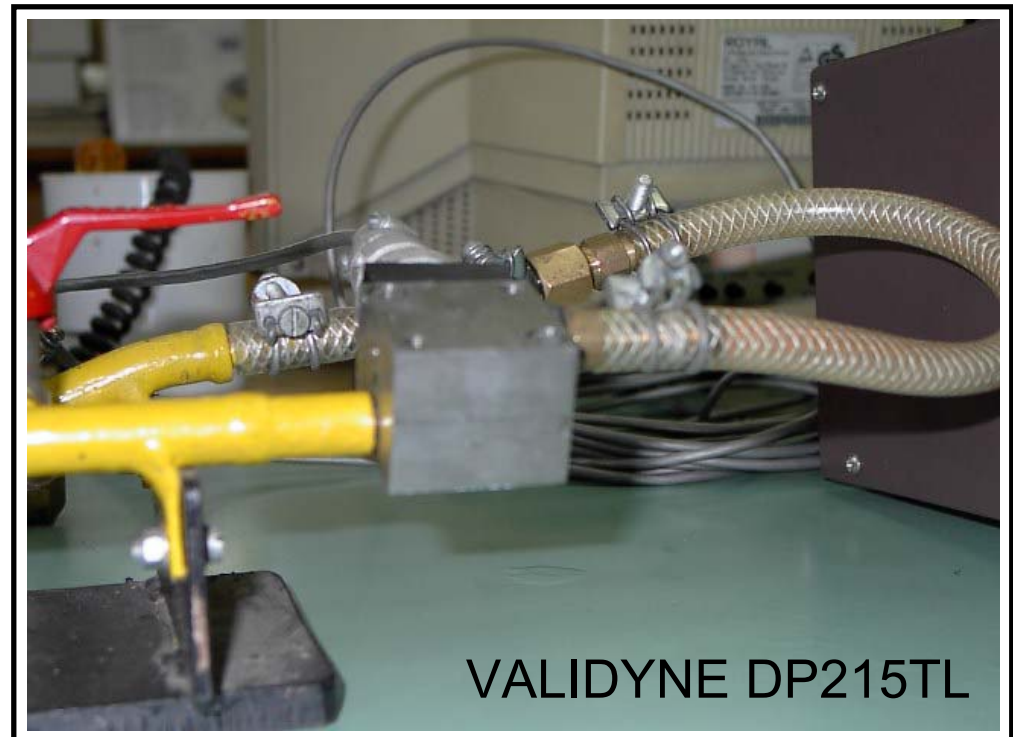
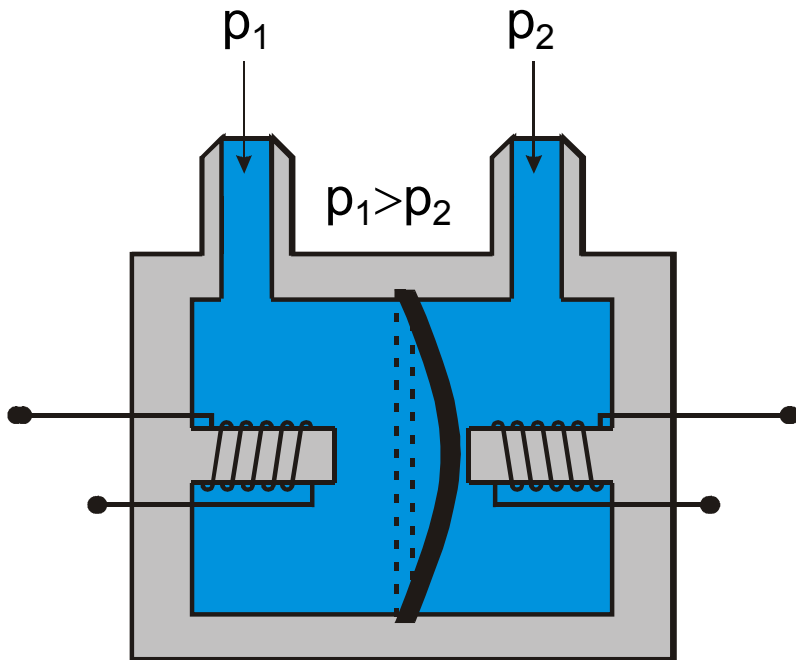
Merne trake – sonda za merenje pritiska

Merni pretvarači

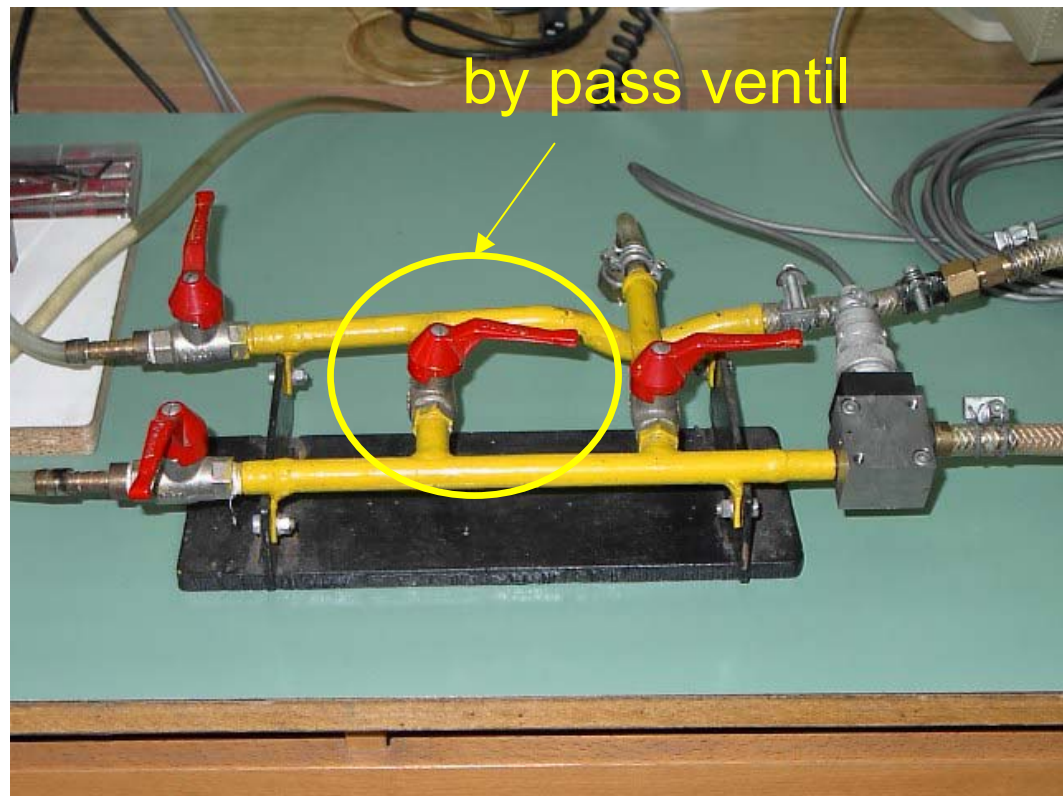
Induktivni pretvarači – sonde za merenje razlike pritiska

Merni pretvarači

Povezivanje sonde za merenje Δp

štiti sondu od
izlaganja
pritisku
prevelikom
za njen merni
opseg

Koraci u izradi zadatka

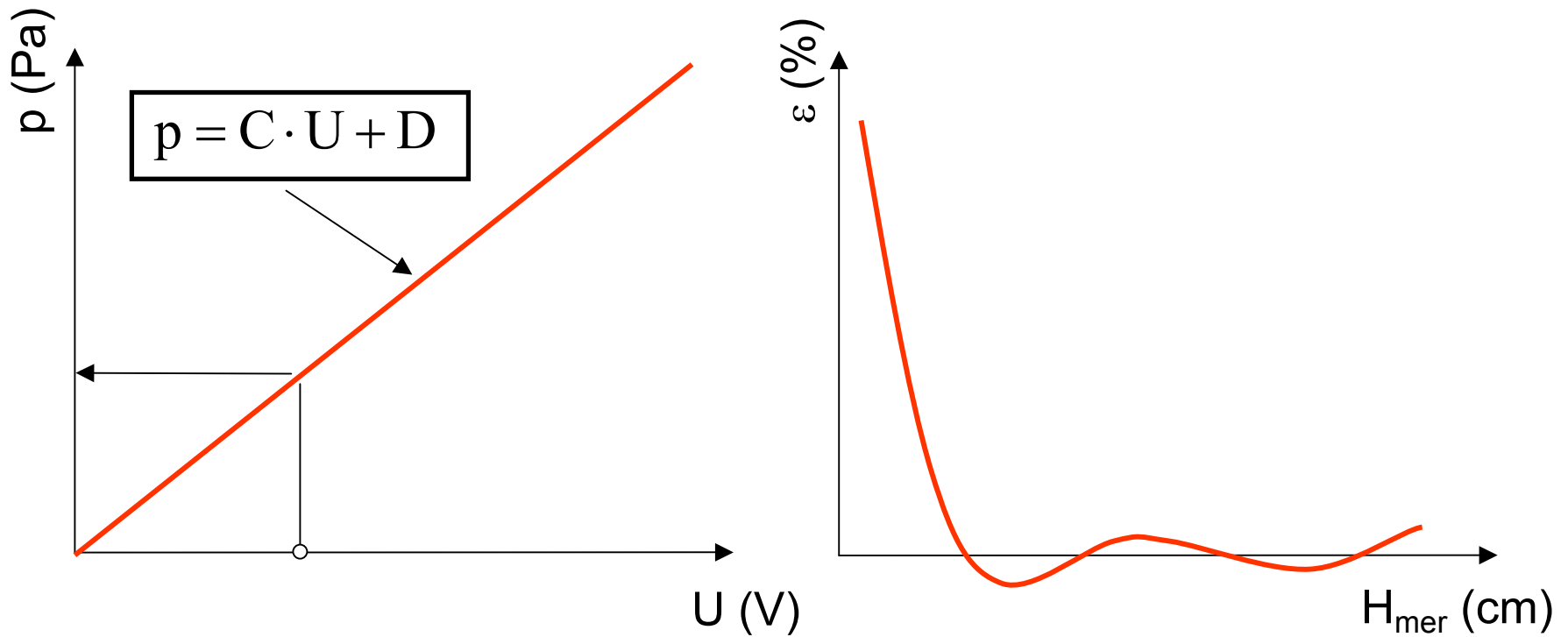
- izbor sonde / membrane
- izbor **Nule** voltmetra za $p=0$ ili $\Delta p=0$
- odr. **pojačanja** sistema za max. merni opseg
- merenje visina i odgovarajućih izlaznih napona
- unos podataka u tabelu u EXCEL-u

Koraci u izradi zadatka

- aproksimacija merenih podataka metodom najmanjih kvadrata:
  - $A = \text{slope}$ (niz y , niz x)
  - $B = \text{intercept}$ (niz y , niz x)
- proračun relativnih grešaka
- grafički prikaz rezultata merenja

Rezultati merenja

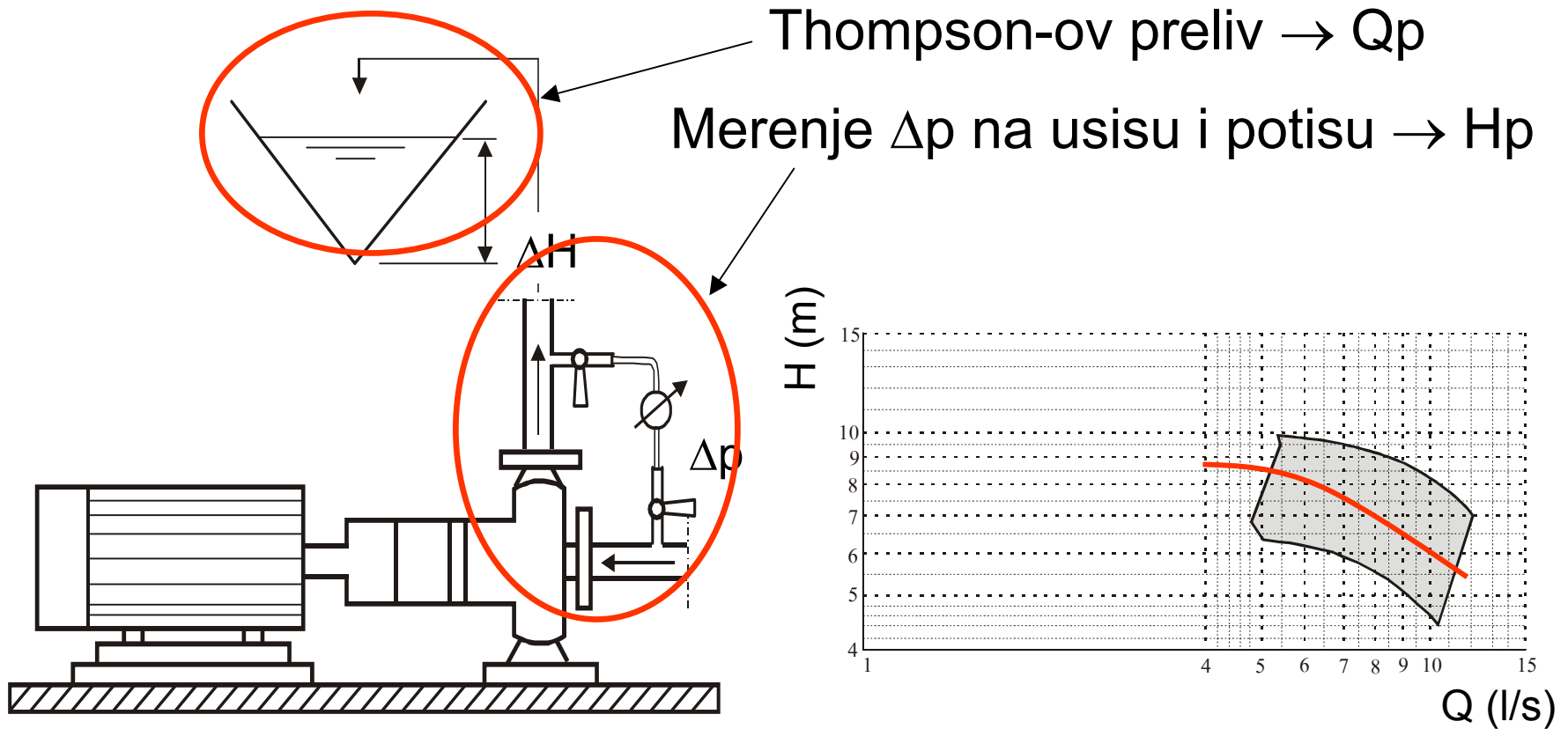

Primena u praksi

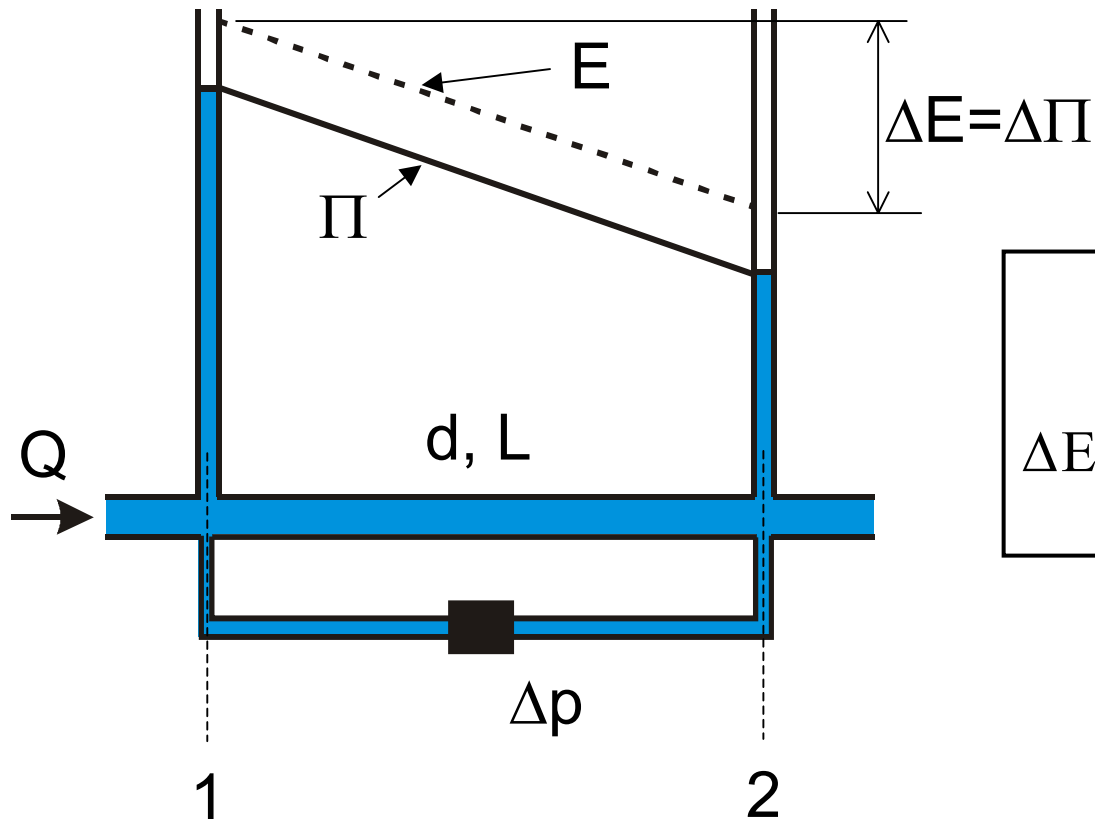

- Provera fabričke Q-H krive pumpe
- Određivanje koeficijenta trenja λ
- Monitoring vodovodne mreže
- Kalibracija softvera za numeričko modeliranje vodovodne mreže

Provera fabričke Q-H krive pumpe

Određivanje koeficijenta trenja λ

$$\Delta p \rightarrow \Delta \Pi_{1-2}$$
$$\Delta E_{1-2} = \Delta \Pi_{1-2} = \frac{\lambda \cdot L}{d} \cdot \frac{V^2}{2g} \rightarrow \lambda$$

Monitoring vodovodne mreže

---

postavljanje
kontrolnih
manometara
za
kontinualno
merenje
pritiska

Kalibracija softvera za numeričko modeliranje vodovodnih sistema

kontinualno
merenje p u
izabranom
čvoru i
poređenje sa
rezultatima
simulacije
modela

